

"HAZADNAK
RENDELTELENNÜL
LEGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK Címe: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

Elázott kanadás kalandjából tanuljunk

Néhány nappal ezelőtt egy kanadai magyar került a főkapitányra. Bizonyosan alapsan eláza találták meg a keleti pályaudvar környékén. Magával teljesen tehetetlen volt és azért vitték be a rendőrség.

Amikor kialakult mámorát, elmondotta, hogy K. Gáspár és most tért haza Kanadából. Hazajövetelét meg akarta ünnepelni és ezért az egyik kocsmát a másik után kereste fel. Fizetett is bőségesen és így hamar cimborái akadtak.

A visszavandorló benyult a belső zsebébe és ijedten vette észre, hogy 700 dollárját ellop- ták. A szerencsétlen ember egészen megtört, mert ez volt minden vagyon. A vizsgálát természetesen azonnal megindult. Még az volt K. Gáspár szerencsésje, hogy pénzének egy része csak volt meg. A rendőrség azonnal intézkedett, hogy a bank ne fizesse ki a csekket, ha valaki jelentkezik érte. Mindenestre hosszú időbe fog telni, amíg a vidám magyar hozzájut jogos pénzéhez.

A rendőrség figyelmeztette a visszavandorlókat, hogy a Ki-vándorlókat és Visszavandorlókat Védő Iroda a Flumel-uton mindenben a rendelkezésükre áll. Az iroda nincsen messze a Keleti pályaudvartól, tehát leg-

jobbani teszi a hazalátogató a-vagy a visszavandorló, hogyha az irodát felkeresi. Ott megörzi a pénzt, elintézik, hogy hamarosan hazakerülhessen családjá-hoz, teljesen ingyen olyan taná-csokat adnak neki, amelyeknek csak hasznát veheti. Még szállo-dója is van az irodának, tehát a kanadás, vagy az amerikai ma-gyar kényelméről is gondosko-dás történik.

PAISZ ÖDÖN

MEGÉLHETÉST A HADI-ROKANTAKNAK

Odahaza revizió alá veszik a trafikengedélyeket. A miniszter-elelnök már régebben ígéretet tett a hadigondozottaknak, hogy fe-lülvizsgálják a kiadott trafikeng-edélyeket és ezután 50 száza-lékos hadirokantak részese-lnek előnyben a trafikengedélyek kiadásánál.

Hónapokkal ezelőtt összeri-ták már egy a nagyarudakra, mint a különlegességi és a ki-zárlagos kisarudakra kiadott engedélyeket. Hivatalosan álla-pították meg azok névsorát, kik-től az engedélyeket megvonják.

A megüresedő trafikokra ki-írják a nyilvános pályázatot és ezek betöltésénél veszik figye-lemba a rokkantak kérelmét.

Letörlik az iparcikkek árát odahaza

A kormány megkezdte az ipa-ri cikkek árletörését. A kereske-delmi miniszter nem akar erő-szakos beavatkozást a gazdasá-gi életbe és ezért inkább tárgya-lásokat kezdett az egyes ipar-ágak vezetőivel. Mindegyiket ar-ra kérte, hogy az ország boldo-gulása érdekében hozzon áldo-zatot.

A kereskedelmi miniszter nem is csalódott. Elsősorban a texti-lipar állott a kormány rendelke-zésére és újabb háromnegyed-millió dolláros áldozatot hozott az ipari árák leszállítása érdeké-ben. A pamutfonal kilogrammé-n-ti árát 44 centről 29 centre szá-llították le. A termelés 16 millió kilogramm, tehát ez az átszámlás több mint háromnegyedmillió dollárt tesz ki.

A textilgyárak azzal állottak

elő, hogy az árdragító tényezők között a legnagyobb szerepet a közterhek játsszák, elsősorban a fázisadó drágít, amelyről az ál-lam nem tud lemondani. A kor-mány ígéretet tett arra, hogy ebben az irányban is igyekszik majd tenni valamit.

A kormány különben rendsze-res munkával törekszik arra, hogy árák fokozatosan zsugo-rodjanak össze. A kincstár akar gondoskodni a fonodák deviza-ellátásáról és nem zárkózik el az elől, hogy 3-4 hónapra maga biztosítsa a nyers pamutszük-séget. Ilyen körülmények kö-zött lehetővé teszi, hogy a gyár-ak mérsékelt áron jussanak a nyersanyaghoz és így megvan a lehetősége annak, hogy a gyár-tás kifizetődjék még az alaco-nyabb árák mellett is.

Útött az oláhok órája Székelyországban

A románoknak igazán nem jó a lelkiismeretük. Erre érdekes példa a székelyudvarhelyi refor-mátus kollégium esete. A kolle-giumot már évekké ezelőtt ta-nítónőképző szerveztek át, de az intézmény továbbra is meg-tartotta régi színvonalát. Az is-kolaépület keleti homlokzatán óralap van, amelynek az volna a

hivatása, hogy a múlt időt ma-tassa. Egy idő óta az óra muta-tó egy helyben vesztelgett és pontosan félhárom mutatnak. Ez ellen eddig senki sem panasz-kodott, mert a kollégium közle-lében három toronyóra van és így mindenki tudja hányat ütött az óra?

Ugyáztuk csak a székelyud-varhelyi oláh rendőrség nem tudja. A rendőrség megijedt, mert arról kezdtek suttogni, hogy az állóórának valami je-lentősége van. Irredentizmus-rejlik mögötte. Csak a magya-rok tudják, hogy mért "éppen" félháromkor állították meg.

A rendőrség embereit beállit-tak a kollégiumba s hivatalosan megkérdeték, hogy miért áll az óra? Hozzáértették, hogy el-miatt Bukarest nyugtalan és valamit tenni kellene idegességének megszüntetésére.

Hamarosan kiderült, hogy az óra villanyóra van berendezve Székelyudvarhelyen pedig rend-szeres nappali áramszolgáltatás már évek óta nincs és ez okból szűnt meg az óra működése. Nincs itt semmi irredentizmus. A magyar uralom alatt csak a-zért járt az óra, mert akkor min-dig volt villany.

A rendőrség embereit csóválták a fejüket. Hátha mégis csak terveznek valamit a magyarok, de természetesen eltitkolják. Vé-gül érdekes ajánlattal állottak elő. Igazítsa a kollégium fél hat-órára a mutatókat. Ez meg is történt és néhány hét óta a szé-kelyudvarhelyi református kollé-gium állóórája fél hatot mutat.

Az oláhok tehát már olyan ó-rától is rettegnek, amely —nem üt ...

A BÉKESZERZŐDEK ZAVARTÁK MEG A VILÁG EGYENSÚLYÁT

Nagy amerikai világlapok foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a világ pénzügyeinek ka-tasztrófáját és az amerikai su-lyos pénzügyi válságot is vég-elemzésül a párikörnyéki bé-keszerződések okozták. Moore angol képviselő ezeket, mint té-nyeket állapítja meg s vizsgáló-dásai közben azt a megállapi-tást teszi, hogy a legnagyobb rombolást a trianon békediktá-tum okozta.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BACS - BODROG MEGYE

Öt halott gyermeket hozott világra egy bacsbokodi asz-szony. Reszkof Mártóné, a bajai kórházban ötös ikreknek a-dott életet. Az ikrek azután egymásután haltak meg, egyiket sem tudták megmenteni az életet. Reszkofné mindössze har-minc éves és a mostaniakon kívül már hat élő gyermeknek adott életet.

BIHAR MEGYE

Kőbor cigányok garázdálkodnak Erdélyben. A románok nem tudják megfékezni a "romák" gaztetteit. A vaskói csendőr-ség Pojana község közelében egy elhagyott kalibában holtan ta-lálta Anka István 76 éves magyart. A csendőrség megállapítása szerint kőbor oláh-cigányok végezték Ankával.

HAJDU MEGYE

November 21-én kezdte meg a debreceni törvényszék annak a nagy port felvert bűnügynek a tárgyalását, melynek köz-pontjában Marosi Imre katona-orvos áll. Kiderült ugyanis, hogy tiltott műtétet végzett Dr. Marosi egy beteg, akinek tulajdon-képen egészen más baja volt és nem is volt szüksége operációra. A törvényszék először is azt akarja tisztázni, hogy miképen ju-tott a katona-orvos arra a gondolatra, hogy "civil" egyéne-n súlyos műtétet hajtsa végre.

HEVES MEGYE

A világháború és a forradalmak óta tjesztoen leromlott erkölcsök már kikézdtek a magyar falut is és az egyke rendsze-r mellett most a tiltott műtét kezd mind nagyobb rombolást végez-ni a nép között. Eddig már többszáz gyanúsítottja van a bűnügy-nek és azt is megállapították, hogy igen sok halálos áldozatot kö-veteltek a tiltott beavatkozások. Majdnem minden faluból elő-állították egy-egy "tűdős"-asszonyt, akinek sok bűn terheli a lelkét.

JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

Tizennégy középkori kun falut ástak ki Kerekegyháza ha-tárában. A feltárt adatok szerint a 14 falu a török hódoltság ide-jében pusztult el, amelyet az évszázados futóhomok takart el. A magyar községek gazdasági szerszámai a középkori magyar me-zőgazdaság fejlettségét bizonyítják.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Házassági járvány tört ki Kecskeméten. Mindinkább töb-ben és többen jelentkeznek az anyakönyvi hivatalban. Már reggel nyolc órakor egymásnak adják át a kilincset a jegyespárok és türelmesen várják, amíg rájuk kerül a sor. Naponta tiz-tizen-két jegyepár jelentkezik, amire a háború előtt óta nem volt példa.

SOMOGY MEGYE

Iparművészeti kiállítás nyílt meg Kaposváron. Fillsrés gyorsvonatok szállították le a budapesti közönséget Kaposvára hogy megjelenjen az iparművészeti kiállításon. A Városi Szín-házban a "Somogyi Bokréta" műsoron. Szenna község 28 tagu küldöttsége a lakodalom lefolyását játszotta el. A törökkip-pányiak pedig táncokat mutatnak. Ezek a megmozdulások is azt mutatják, hogy a magyar nép művészete felveszi a versenyt a külföldi kultúrával is.

ZEMPLEN MEGYE

Kiáradt a Laborca, pusztit az árvíz. A nagy esőzések és felhőszeledek következtén a mezőlaberci, szimai és homon-nal járasokat nagyarányú ár-űzek sújtják. A Laborca és Slioka folyók annyira megduzzadtak, hogy előntöttek az egész környé-ket. Homonnánál ahol a két folyó találkozik, mintegy két négy-zetmérőld területű tó képződött, amelynek közepén Láncfalva község teljesen el van vágva a külvilágtól. Egyleidig hasonló hely-zetbe kerültek Koskóc, Hankvágása és Szerelmes községek is. Az anyagi kár igen nagy.

LEVELLET KAPOTT HAZULRÓL KÖZÉRDEKŰ HIREKkel?— SZEREMÉSEN ÖRÖMET KANADÁBAN ÉLŐ FÖLDJEINEK AZZAL, HOGY LAPUNK UTJÁN KÖZLI VELÜK A HAZAI UJSAGOT!

VAN SZERENCSENK TISZTELT ÜGYFELEINKET ÉRTESEN!

HOGY HOSSZAS TÁRGYALÁSOK UTÁN SIKÉRÜLT MEGÁLLAPODÁST LÉTESIT-NÜNK AZ ÓHAZI BANKOKKAL, AMELY LEHETŐVÉ TESZI AZT, HOGY A KÁBE-LÉN KÜLDÖTT PÉNZKÜLDÉSEK LEGKÉSŐBB N Y O L C N A P O N BELÜL LESZNEK KIFIZETVE; ILY MÓDON TEGHAT KIKÜSZÖBÖLTÜK AZON KÉSÉSEKET, AMELYEK SAJNOS A MULTBAN NEM ELŐFORDULTAK ÉS AMELY KÉSÉSEK HELYREHOZÁSA TETEMES ANYAGI ÁLDOZATTAL VOLT ÁLTALUNK ELÉRHETŐ.

KÁBELDIJ CSAK 25 CENT

REMÉLVE, HOGY EZEN KIJELENTÉSÜNKET TISZTELT ÜGYFELEINK FŐLEG A KÖZELGŐ KARÁCSONYI ÜNNEPEKRE VALÓ TEKINTETTEL ÖRÖMMEL FOGLJÁK TUDOMÓSVUL VENNÉIS NAGYBECSŰ PÁRTFOGÁSUKKAL FOGLJÁK IRODÁNKAT TOVÁBBRA IS KITŰNTETNI,

Mint eddig, minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezőleg aláírott nyugtát kap kézhez. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajta kihozni, mi készségesen állunk rendelkezésére a szükséges okmányok beszerzésében és a hajójegyet kedvező részletfizetésre is tudjuk adni.

ÓHAZAI BÉLYEGEK — KÖZJEGYZŐI IRODA — FELVILAGOSÍTÁSOK!

ALEX. A. KELEN LIMITED MONTREAL, Que.

Nátha! Influenza! Torokfájás!

RENDES KISERŐI AZ ÓSI IDŐVÁLTOZÁSNAK. ALIG VAN HAZ, AHOL MINDENKI EGÉSZSÉGES. — A VALÓDI DIANA SÓBSORSZÉK — Ilyenkor nem hiányozhat óvatos emberek házatjáról, mert egy a fertő-zés elhárításában, mint a már bekövetkezett megbetegedések enyhítésé-ben, a fájdalom csillapításában, az általános közérzet javításában és az egészleges gyors helyreállításban nagy szerepe van. Mint száj- és toroköblítő, meggátolja a baktériumok elszaporadását. — Mint bedőrsítő szer a szervezetet felületi és a kinos fájdalomokat elenyészteti. — KANADAI EGYEDÁRUSÍTÁS

ALEX. LUKÁCS 244 JAMES ST. NORTH, HAMILTON, ONT.

SIR ADAMANTH TITKA

DRUMÁR JÁNOS

Igy áradozott csodálkozásában a derék férfi. Annyi tény, hogy nemsokára hallatlanul magas összegeket fizettek ki nekem, ami összevetve eredeti vagyonom rohamos szaporodásával sok-asoros milliókra menő vagyonná növekedett.

Ime Urám! Így játszott kezemre a Sors oly óriási vagyont, amit magam sohasem tudtam volna megszerezni. Vagyonom flye-tén hirtelen megnövekedésén kívül még másért is hálás vagyok a hajótörésnek. Az szerette meg nekem eddigi barátaimat. Ismét a Nirvána utasaira tértek vissza.

Még a fedélzeten játszódtam le a magasztos jelenet. Mi-előtt a révkapitányság megjelent volna közöttünk, a hajótöré-tek egyike — ugyanaz, akit Ón Huypuy ügyvéd gyanánt ismer — egy álnévjegyeket állított össze társaim részére. Mikor rám ke-rült a bejelentés, elfogulatlanul ejtettem ki nevemet. Mellettem állott az az idegen, aki előbb társainak kívánságait tolmácsolta.

Mint valami váratlan, hihetetlen hír, úgy hatott nevem az előttem állóra. Megrázkódott egész valójában; szeméi tágranylí-tak, jobb kezét hirtelen maga elé emelte, mintha valami láthatatlan befolyást igyekeznék elhárítani magától — azután rendkívül izgatottan fordult társaihoz, nevetem hangosan, hangsúlyozottan ismételve, amit társai majdnem lelkesülten, valóságos örömmít-tással, ujjongva ismételtettek, közbe-közbe egy idegen szót vegyít-vén, ami alighanem nevemmel azonos jelentésű volt.

Szerettem volna, ha okát adják ezen jelenségnek, de lán-goló tekintetükön kívül mást nem tudtam megérteni. Az est beálltával a révkapitányság emberei eltávoztak. Fenséges éj tért el felettünk. A nyugalomnak és végtelenségnek fensége. Állg maradtunk magunkra, midőn mindannyian körém csoportosultak és az előbb beszélő, nyugalmat erőszakolva magá-ra, ünnepélyesen így szót:

— Ki kell lépünk tartózkodásunkból, legalább annyira, amennyire azt saját kockázatunk megengedi. Az mellekes lehet, hogy mi a nevünk, de önnek meg kell tudnia, hogy oroszok va-gyunk. Ne kérdezze, honnan jövünk? Merre megyünk? Nem rejt derüt a mi multunk, nem biztat örömmel a mi jövőnk. Hacsak az ön neve nem! Mert mi fatalisták vagyunk. Minden orosz az. Köz-dünk ugyan sorsunk ellen, de időn körülöttünk ezeket látunk ki-dőlni — akkor tudjuk, hogy a Végrez akarta így. Ezt ki nem ke-rülhetjük. De az ön neve tallizán! Annak varázssereje van! Ada-

mant! Adamant! Kímondani is gyönyör — fogalomnak elkép-zelhetetlen. Tudja-e uram, mit jelent ez a szó: Adamant?

— Nem; nem is kutattam.

— Adamant annyit, mint: a győzhetetlen!

— Biz az meglehet. Őseim a flamand városokban gymánt köszörüsők voltak. Lehet, hogy nevem ezzel a foglalkozással függ össze.

— Mi nem keresünk összefüggést a név eredetével. De o-kunk van összefüggésbe hozni azt a saját sorsunkkal. Okunk van 'ogunk van erre! Ön minket a Nirvánáról mentett meg. Nirvana, "az örök semmi". És sorsunk a végső megsemmisüléstől a Le-győzhetetlen védelmébe vezet. Nem végzetünk utmutatása ez?

— Ön nemcsak fatalista, de fanatikus is.

— Igen, azok vagyunk s ez ad erőt nekünk nemcsak szem-beszállni, de fel is idézni a veszedelmeket, melyeknek végtelen lán colata képezi a mi élettörténetünket. Nézzé uram ezt a viruló if-jút itt mellettem. Jobbkarját bomba szakította le. Ime másik tár-sam balszemét korhás ütötte ki. Vezetünk, ez a viharedzett fér-fi kilenc évig szenvedte az olombányák verítékes légkörét és pusztá kézzel kellett megküzdnie Szibéria vadaival szőkések... — De szabad nekem mindezt tudnom?

— Ne ítélje meg következetességnünk hiányát. Ha úgy kö-vetkezett volna be, amint azt terveztük, hogy ismeretlenül vál-lunk el — akkor is hálatól szentelt érzelmelem emlékeztünk vol-na vissza önre, aki öntudatlanul is nagyrabcsülést és rokonszen-velt áraszt maga körül ...

A göncölszékér rudja egészen megfordult az égen — s mi még mindig beszélgetünk. A hajótestet a visszatérő dagály mind magasabbra himbálta, mintha az Óceán megérezte volna, hogy oly mozzanat készül, ami talán felorgatja a lélekző világot! Mintha az álmából ébredező Levlathán első megmozdulása ingat-ta volna meg a végtelen vízmedencét.

Fellettünk nyugalmas, csillogtelt éj tért el. A fedélzeten pedig felhangzott az örökszép zsolozsma, melynek szövege rit-kán hangzik el orosz férfi ajkáról: "Erős várunk nekünk az Isten"

— Ezek után már kevés mondani valóm van — mondotta a Rejtélyes. — Társaimmal abban állapodtunk meg, hogy a föld-